

[Slebsager.]

efter en Skala og paa en Maade, som maa være Genstand for nærmere Forhandling mellem Nationalbanken og Ministeriet."

Og senere hedder det:

„Saafremt der kan træffes en Ordning, hvorunder Nationalbanken paatager sig Forpligtelse til at opretholde den foran nævnte Kurs og at yde de fornødne Ofre, kan Raadet tilraade, at Statens Gæld til Nationalbanken tilbagebetales ved Midler tilvejebragt gennem særlige Lovgivningsforanstaltninger af en saadan Art, at Nationalbankens Seddelomløb ved Tilbagebetalingen kan formindskes. — Raadet kan under de samme Forudsætninger anbefale, at Moratorieloven forlænges paa to Aar fra 31. December 1924.“

I Valutaraadets Udtalelse nævnes som den eneste Valutaforanstaltning, at Nationalbanken som Betingelse for en 2-aarig Fritagelse for Guldindløselighed skulde paatage sig Forpligtelse til at indløse Papirkroner med Dollars, svarende til en Guldværdi af 65 Ø. indtil 1. Juli 1925 og derefter stigende i de næste 3 Halvaar efter nærmere fastsatte Regler. Og hvis Nationalbanken vilde paatage sig denne Forpligtelse, tilraadede man at forlænge Moratoriet for et Tidsrum af 2 Aar og sætte Staten i Stand til at betale sin Gæld paa 40 Mill. Kr. til Nationalbanken.

Med Valutaraadets enstemmige Udtalelse som Grundlag fremsatte den højtærede Statsminister saa i Efteraaret 1924 sit nye Valutaforslag for Rigsdagen. Men i dette Forslag var Hovedpunktet i hele Ordningen, nemlig Nationalbankens ubetingede Forpligtelse til at fastholde en Minimums-Guldværdi for de af Banken udstedte Sedler, blevet udvisket, idet Statsministeren i sit Forslag havde indsat de bekendte Ord om, at Nationalbanken kun skulde være forpligtet, „saa vidt og saa længe“ som den ved Hjælp af den foreslaaede Dollarkredit, som Staten garanterede for, var i Stand dertil.

Venstres Ordfører i Folketinget, det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, paatalte dette Forhold saa stærkt, at Ministeren bøjede sig og gjorde Forpligtelsen for Nationalbanken absolut og ubetinget. Den daværende Opposition maatte ligefrem drive den højtærede Statsminister til at indtage

dette eneste faste Standpunkt overfor Nationalbanken, der havde Betydning for vor Valuta. Men hertil kom, at Ministeren udenom den af Valutaraadet givne Retningslinie søgte at knytte en almindelig Importregulering til Valutaordningen. Vi husker jo alle det berømlige Finansraad paa 21 Medlemmer med Repræsentanter for Rigsdagen, Bankerne, Erhvervene o. s. v., der skulde have en meget vidtgaaende Myndighed. Om Finansraadets Myndighed hedder det saaledes i Forslaget:

„Saafremt Forholdene skønnes at give Anledning hertil, paahviler det Finansraadet at gøre Indstilling til Ministeren for Industri, Handel og Søfart om saadanne Foranstaltninger, som maa anses for egnede til at støtte eller forbedre den danske Kronens Værdi. Dersom Indstillingen er afgivet med Tilslutning af et Flertal af Finansraadets Medlemmer, kan Ministeren lade de foreslaaede Foranstaltninger iværksætte.“

Saadanne iværksatte Foranstaltninger skulde saa straks forelægges Rigsdagen, hvis de ikke havde Hjemmel i gældende Lovgivning, og hvis Rigsdagen var samlet, i modsat Fald ved Rigsdagens Sammentræden. Man gjorde fra Venstres Side gældende, at dette Forslag vilde betyde en fuldkommen Til sidesættelse af Rigsdagen, og at et hvilket som helst økonomisk Spørgsmaal kunde gennemføres udenom Rigsdagen, hvis dette Forslag blev gennemført. Venstre vilde under ingen Omstændigheder gaa med til nogen Bestemmelse, der skjult eller aabenbart indførte Importregulering, eller som formindskede Rigsdagens forfatningsmæssige Myndighed. Kort at sige: inden Valutaforhandlingerne sluttede i Efteraaret 1924, maatte den højtærede Statsminister ogsaa stede det ham saa kære Finansraad til Hvile. Paa Gravstedet skød ganske vist en lille Blomst op i Form af et Rigsdagsudvalg paa 15 Medlemmer, der fik til Opgave at følge Udviklingen paa Valutamarkedet, Bevægelserne i Nationalbankens Seddelomløb og Bankens eventuelle Benyttelse af den omtalte Valutakredit o. s. v. Endelig skulde Udvalget forhandle med Regeringen om saadanne Foranstaltninger, som maatte findes paakrævet til Valutaens Stabilisering og Højnelse, men nogen Indstillingsret eller nogen besluttende Myndighed fik Ud-